

pytanie

Czy lekarz może pełnić więcej dyżurów w miesiącu niż jest to przewidziane w art. 32j ust. 3 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jedn. DzU z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.; dalej jako: u.z.o.z.) na jego prośbę, np. w sytuacji awaryjnej w okresie urlopowym?
Czy tzw. dyżury kontraktowe podlegają reglamentacji?

odpowiedź

Odpowiedzi udzielono 7 kwietnia 2008 r. Stan prawny dotychczas nie uległ zmianie. Liczba dyżurów nie podlega reglamentacji od 1 stycznia 2008 r. Jest jednak ograniczenie, które wynika z określenia maksymalnego czasu pracy.

Uzasadnienie

Artykuł 32j u.z.o.z. stanowi, że lekarze oraz inni posiadający wyższe wykształcenie pracownicy wykonujący zawód medyczny, zatrudnieni w zakładzie opieki zdrowotnej przeznaczonym dla osób, których stan zdrowia wymaga udzielania całodobowych świadczeń zdrowotnych, mogą być zobowiązani do pełnienia w tym zakładzie dyżuru medycznego, przy czym czas pełnienia dyżuru wlicza się do czasu pracy.

Praca w ramach pełnienia dyżuru medycznego może być planowana również w zakresie, w jakim przekraczać będzie 37 godzin 55 minut na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym. W tym miejscu należy odnieść się do norm czasu pracy zawartych w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej. Otóż zgodnie z art. 32g u.z.o.z. czas pracy lekarzy zatrudnionych w zakładzie opieki zdrowotnej w przyjętym okresie rozliczeniowym nie może przekraczać 7 godzin 35 minut na dobę i przeciętnie 37 godzin 55 minut na tydzień w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Ustawa o zakładach opieki zdrowotnej stanowi także w art. 32j ust. 3, że dyżur medyczny może być planowany także w wymiarze ponad 37 godzin i 55 minut tygodniowo. Jednak maksymalny czas, w jakim można planować pracę lekarza wynosi 48 godzin, a to w oparciu o art. 131 §1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – kodeks pracy (tekst jedn. DzU z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) oraz pośrednio z art. 32ja ust. 1 u.z.o.z.

Kolejnym ograniczeniem w planowaniu pracy lekarza (także na dyżurach medycznych) jest zapis art. 32jb u.z.o.z. stanowiący, że pracownikowi przysługuje w każdej dobie prawo do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku. Pracownikowi pełniącemu dyżur medyczny okres odpoczynku, o którym mowa w ust. 1, powinien być udzielony bezpośrednio po zakończeniu pełnienia dyżuru medycznego.

Pracownikowi przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego. W przypadku uzasadnionym organizacją pracy w zakładzie pracownikowi, o którym mowa w art. 32j ust. 1 u.z.o.z., przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 24 godzin nieprzerwanego odpoczynku, udzielanego w okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 14 dni.

Nowelizacja ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, obowiązująca od 1 stycznia 2008 r. istotnie zmodyfikowała więc zasady planowania nie tylko dyżurów medycznych, ale czasu pracy lekarza w ogólności. Ustawa – co wymaga podkreślenia – nie zawiera żadnej definicji dyżuru medycznego. Rozumienie tego terminu jest oparte o wykładnię tzw. historyczną, tj. odzwierciedla utrwalone obyczaje. Dyżury tzw. kontraktowe są świadczaniem niepodlegającym regulacji ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Agnieszka Sienka

